

ANTISZEMITA
GYŰLŐLET-BŰNCSELEKMÉNYEK
ÉS INCIDENSEK

HAVI ÖSSZEFOGLALÓ

2022. NOVEMBER

TETT ÉS VÉDELEM
LIGA

TARTALOMJEGYZÉK

Vezetői összefoglaló	3
A Tett és Védelem Liga	4
A jelentésről	5
Módszertan	7
Antiszemita gyűlöletcselekmények – 2022. november	10
Diszkrimináció	10
További gyűlöletcselekmények	11
Közösségi hírek, reakciók	12
Hivatalos és civil reakciók	17
Egyéb hírek	18
A hónap krónikája	21
Kapcsolat és támogatás	22
Felhasznált irodalom	22
Impresszum	23

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

---

antiszemitizmus elleni küzdelem jelentős része az antiszemita incidensek előfordulásának nyomon követése. A Tett és Védelem Liga egyik célja, hogy a társadalom szélesebb köreiből felhívja a figyelmet az antiszemitizmusra. Ennek elsődleges eszköze a közéletben előforduló gyűlölet-bűncselekményekkel kapcsolatos folyamatos és szakmailag megalapozott monitoringtevékenység. Az antiszemita incidensekre és egyéb gyűlöletcselekményekre vonatkozó információk gyűjtése és elemzése hiányában sem a zsidó közösségek, sem az egyének számára nem lehet valós védelmet biztosítani. Az adatgyűjtés eredményét a Tett és Védelem Liga havi rendszerességgel közzéteszi havi jelentések formájában, az egyes országokra/régiókra vonatkozó megállapítások összefoglalóját pedig éves jelentésben publikálja.

A jelentések kétféle cselekménnyel foglalkoznak: antiszemita gyűlölet-bűncselekményekkel és gyűlölet motiválta incidensekkel. A jelentések mindkét cselekményt összefoglalóan 'gyűlöletcselekményeknek' nevezik. Az antiszemita gyűlölet-bűncselekmények és az egyéb típusú gyűlölet-bűncselekmények közötti fő különbség az antiszemita motiváció megléte. Az egyes országok eltérő törvényei és jogszabályi alkalmazásai következtében változó, hogy a büntetőjog szerint mely antiszemita incidensek számítanak bűncselekménynek. Előfordulnak olyan gyűlölet motiválta cselekmények is, amelyek ugyan felzaklatják a zsidó közösséget, mégsem tekinthetők bűncselekménynek, például a szólásszabadság égisze alatt. Az általános áttekintés megszerzése és az időbeli változások vizsgálata érdekében a Tett és Védelem Liga szerint mindkét típusú cselekmény dokumentálására szükség van.

A minél szélesebb körű monitorozás érdekében a Tett és Védelem Liga többféle forrást alkalmaz. Az események regisztrálásán kívül, az egyes incidensek különböző jellemzőit is számba vesszük. A dokumentálás során rögzítjük a cselekmények helyszínére, elkövetőjére (amennyiben ismert), célpontjára és (esetleges) következményeire vonatkozó adatokat, valamint megkülönböztetjük egymástól az eltérő cselekménytípusokat.

A Tett és Védelem Alapítvány novemberi monitoring-tevékenysége során egy antiszemita gyűlöletcselekményt azonosított, ezt diszkriminációként kategorizáltunk.

A rituális állatvágások betiltását kezdeményezi a közeljövőben a Mi Hazánk Mozgalom, azt állítván, hogy sem a kóser, sem a halál vágás előtt nem kábítják el az állatokat, ami indokolatlan szenvedéshez vezet.

Novemberben egy további gyűlöletcselekményt is azonosítottunk. A Mi Hazánk Mozgalom politikusának erdélyi köteles beszédét fizikai tettlegesség követheti véli a Magyar Újságírók Országos Szövetsége.

Alapítványunk ebben a hónapban nem kezdeményezett új eljárást, és korábbi eljárásainkkal kapcsolatban sem kaptunk értesítést.

A TETT ÉS VÉDELEM LIGA

Az elmúlt évtizedben erősödött az antiszemitizmus Európában. Az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének (FRA)¹ felmérései és a Rágalmazásellenes Liga (ADL) Global 100² tanulmányai jól mutatják az antiszemitizmus széles spektrumát és időbeli változásait.

Az antiszemita incidensek az események tartalmát, megnyilvánulási módját és elkövetőit tekintve meglehetősen különböznek egymástól a monitorozott országokban. A modern antiszemitizmus leginkább az iszlámizmushoz és a szélsőséges jobb-, illetve baloldali csoportokhoz köthető. Iszlámista megnyilvánulások leggyakrabban Nyugat-Európa azon országaiban fordulnak elő, ahol nagyobb számú muszlim lakosság él, míg Kelet- és Közép-Európában ritkaságnak számítanak. A szélsőbaloldali antiszemitizmus Nyugat-Európában gyakran az anticionizmus álcája mögé bújlik, és rendszerint a közel-keleti

konfliktushoz köthető. Kelet- és Közép-Európában a jobboldal zsidókkal szembeni előítéletességének van hagyománya, és nem csupán a fasizmushoz és a nácizmushoz köthető, hanem időnként populista-nacionalista csoportok köreiből is megjelenik. Az elmúlt évtizedben számos országban érezte magát egyre nagyobb veszélyben a zsidó közösség. A veszélyérzet nem csak a zsidók és zsidó intézmények ellen irányuló fizikai támadások terjedése miatt növekszik, hanem az egyre terjedő összeesküvés elméletek, a gyűlölet online megnyilvánulásai és az olyan politikai kampányok miatt is, amelyek be kívánják tiltani például a brit milá szertartást és a kóser étkezést.

Az antiszemitizmus elleni harc egyre sürgetőbb probléma Európában. A Tett és Védelem Liga azért jött létre, hogy felfedje a modernkori antiszemitizmus mozgatórugóit és hatékony védelmet biztosítson ellene.

¹ Az EU alapjogi ügynöksége: „antiszemitizmus – az európai unióban 2008 és 2018 közötti rendelkezésre álló adatok áttekintése”
² [HTTPS://GLOBAL100.ADL.ORG](https://global100.adl.org)

A JELENTÉSRŐL

Az antiszemitizmus általános megítélése és kezelése sokszor szélsőséges. Egyrészt hallani olyan hangokat, amelyek lekicsinylik az ilyen cselekmények, megnyilvánulások súlyát. Az is előfordulhat azonban, hogy egy-egy kirívó eset kapcsán az a kép alakul ki, hogy ezek az esetek elárasztják a közéletet. A valós problémák kezelésének elengedhetetlen feltétele a tényleges helyzet megismerése, amelynek egyik eszköze az antiszemita gyűlölet-bűncselekmények és incidensek³ monitorozása.

A Tett és Védelem Liga 2019-től kezdve Európa 7 országában folytat monitoringtevékenységet. Első lépésként jelenleg Ausztriában, Csehországban, Norvégiában, Lengyelországban, Romániában, Szlovákiában és Svédországban gyűjtünk adatokat, később további országokra is ki fogjuk terjeszteni tevékenységünket. Az antiszemitizmus monitorozását illetően az országoknak megvannak a maguk sajátosságai, melyek között meglehetősen nagy különbségek fedezhetők fel. Bizonyos országokban több olyan szervezet is működik, amely a Tett és Védelem Ligához hasonló céllal rendelkezik, míg máshol elhanyagolható mértékű vagy egyáltalán nincsen hasonló tevékenység. A Tett és Védelem Liga semmi esetre sem szeretne a meglévő szervezetek helyébe lépni, információcserére törekszünk és együttműködéseket szeretnénk létrehozni.

A havi jelentéseken túl, az incidensek részletes elemzését ismertető éves összefoglaló jelentéseket is készítünk. A jelentéseket angol nyelven, illetve a legtöbb esetben a helyi nyelven is közzétesszük.

A gyűlölet-bűncselekmények elleni küzdelem kiemelt fontossággal bír, mivel ezek eltérnek más bűncselekménytípusoktól. Ezek a bűncselekmények és incidensek egyfajta üzenetnek tekinthetők, nem csak az adott áldozatra, hanem egy nagyobb közösség felé irányulnak. Az antiszemitizmus és az egyéb gyűlölet-bűncselekmények tehát nem csak egy adott személyt, hanem az egész társ-

adalom szerkezetét támadják. Ez természetesen nem csökkenti az áldozatok által átélt fájdalmat és lelki traumát. Ezen bűncselekmények gyakran nem csak az áldozatokra vagy a tulajdonukra jelentenek veszélyt, de gyakran az áldozat önbecsülése és méltósága is csorbát szenved. Az incidensek azt érzékeltetik, hogy az áldozat nem egyenrangú tagja vagy egyáltalán nem is tagja a társadalomnak. Mivel a gyűlölet-bűncselekmények általánosságban az áldozat valamely (vélt vagy valós) megváltoztathatatlan tulajdonsága ellen irányulnak, az áldozat szinte védtelen. Az áldozatok sokszor félnek, hogy hasonló vagy még rosszabb atrocitások érik majd őket, ha azonosítják az elkövetőket az illetékes hatóságnál. Az incidensek nem megfelelő kezelése könnyen vezethet másodlagos viktimizációhoz, amikor az áldozat elhiszi, hogy ő a hibás, amiért például nem volt elég elővigyázatos, stb. Ezek a típusú bűncselekmények, mint már említettük, egy egész közösséget érintenek. Áldozatai sokszor felcserélhetők, mivel számos esetben a támadás nem egy bizonyos személyre irányul, hanem bárkire, aki az adott megtámadott csoport tagja. Ez azt jelenti, hogy a megtámadott csoport minden tagja potenciális áldozattá válik és félhet, hogy a jövőben ő maga is ilyen előítélet motiválta bűncselekmény célpontja lesz. Ez különösen igaz azokra a csoportokra, amelyek hosszú idő óta ki vannak téve az előítéleteknek. Annak hosszas bizonyítása szükségtelen, hogy a zsidóság ebbe a körbe tartozik. Ezen cselekmények sértik azt a normát, miszerint a társadalom tagjai egyenlők. Az ilyen incidensek nem megfelelő kezelése az egész társadalomra nézve súlyos következményekkel járhat, hiszen egyrészt felbátorítja az elkövetőket, hogy hasonló cselekményeket kövessenek el, másrészt az egész társadalom összetartó erejét csonkítja⁴.

Nem túlzás azt állítani, hogy kevesebb gyűlölet-bűncselekményt jelentenek és dokumentálnak, mint amennyi valójában

³ Részletekért lásd a *Műdszertan* fejezetet.

⁴ Levin és McDevitt 1999, 92-93; OSCE/ODIHR 2009a, 19-21; OSCE/ODIHR 2009b, 17-18; Perry 2001, 10).

történik. Az elkövetett és a bejelentett bűncselekmények számában való országokbeli eltérés nem feltétlenül köthető a zsidók számához. A kevesebb bejelentett cselekmény egyik oka, hogy az áldozatok sokszor nem jelentik az eseteket a rendőrségen vagy az illetékes hatóságnál. Ennek több magyarázata lehet. Sokan nem bíznak abban, hogy a hatóságok megfelelően kezelik az eseteket, akár felkészületlenség, akár előítéletesség okán. Bizonyosan sok áldozat van továbbá, aki nem ismeri a vonatkozó jogszabályokat vagy nem tudja hova fordulhatna segítségért. Az áldozatok tarthatnak attól, hogy védett tulajdonságuk kiderül és a bejelentés miatt még többet fognak szenvedni, illetve azt is feltételezhetik, hogy a hatóságok nem tudják majd bizonyítani a gyűlöletmotivációt, így a bejelentés hiábavaló.

A civil szervezetek segíthetnek ezen problémák orvoslásában, együttműködhetnek a rendőrséggel és az illetékes hatóságokkal, valamint egyfajta közvetítő szerepet is betölthetnek az áldozat és a hatóság között. A civil szervezetek által készített jelentések alkalmasak lehetnek arra, hogy felhívják a hivatalos szervek figyelmét a gyűlöletmotivált bűncselekményekre és az összegyűjtött adatok alapján hosszú távú trendeket rajzoljanak fel. A civil szervezetek segíthetnek egy-egy eset jogi útra terelésében, jogi védelmet nyújthatnak az áldozatoknak, és egyéb módon segíthetik őket.

MÓDSZERTAN

A jelentések kétféle cselekménnyel foglalkoznak: gyűlölet-bűncselekményekkel és gyűlölet motiválta incidensekkel, melyeket az EBESZ a következőképpen definiál⁵ (OSCE/ODIHR 2009b, 15–16):

- gyűlölet-bűncselekmény: olyan a büntetőjog szerinti bűncselekmény, amelyet emberek bizonyos csoportjaival szembeni előítélet motivál⁶
- gyűlölet motiválta incidens: olyan cselekmény, amely szintén az emberek bizonyos csoportjaival szembeni előítéleten alapul, de nem éri el a bűncselekmények szintjét

Az egyes gyűlölet-bűncselekmények kiemelt jelentőségét mutatja, hogy számos ország büntető törvénykönyve elkülönülten foglalkozik ezekkel az esetekkel. Habár az antiszemitizmusnak létezik egy széles körben elfogadott meghatározása (lásd IHRA 2017), a gyűlölet-bűncselekményekre vonatkozóan jelenleg nincs egy következetes definíció a Tett és Védelem Liga által monitorozott országokban.

A jogi következmények is eltérőek az egyes országokban, így előfordulhat, hogy ami bűncselekménynek számít az egyik országban, nem törvényellenes egy másikban. Egyértelmű példa erre az ún. holokauszttagadás, amely Magyarországon például jogellenes, míg a Tett és Védelem Liga által monitorozott számos másik országban nem törvénysértő. A Tett és Védelem Liga adatgyűjtése meglehetősen széleskörű, igyekszünk minden esetről beszámolni jelentéseinkben, ugyanakkor előfordulhat, hogy egymáshoz hasonló eseteket bizonyos országokban bűncselekményként, míg máshol „csak” incidensként tartunk nyilván. Mindig az adott ország büntető törvénykönyve szerinti meghatározást vesszük alapul. Úgy véljük, hogy e különbségek okozta problémák idővel csökkenni fognak, ahogy egységes meghatározásokat

és jogszabályi rendelkezéseket fogadnak el az Európai Unióban.

Jelentéseinkben részletesen ismertetjük a gyűlölet motiválta incidenseket és bemutatjuk, hogyan igyekszünk kezelni a problémákat. Jelentéseink nemzetközi és független monitorozásokon, helyi tudósítóktól szerzett információkon, valamint azonos vagy hasonló ügyekkel foglalkozó szervezetek gyűjtötte adatokon alapulnak.

A havi jelentések a lehető legtágabb értelemben veszik számba az antiszemitizmus motiválta gyűlölet-bűncselekményeket és gyűlöletincidenseket, bemutatva azok elkövetőit, célpontját, módszereit és üzenetét. A célpont lehet személy, csoport, rendezvény, épület, emlékmű vagy egyéb tulajdon. Fontos azonban, hogy az antiszemita motivációt meg lehet állapítani, azaz, hogy az elkövető a zsidósághoz való tartozás vagy annak feltételezése miatt választotta az adott célpontot. Ilyen módon lényegtelen, hogy a feltevés valós-e: a zsidósághoz való vélt tartozás is elegendő.

A monitorozás során gyűlöletcselekménynek tekintünk minden esetet, amely a gyűlölet-bűncselekmény kategóriájába tartozik. Ezek lehetnek az adott ország büntető törvénykönyve által nevesített bűncselekmények (például közösség tagja elleni erőszak, közösség elleni uszítás, nemzetiszocialista rendszer bűneinek tagadása, önkényuralmi jelképek használata), azonban a büntető törvénykönyvben szereplő egyéb tettek is, ha az előítéletes motiváció bizonyítható.

A gyűlöletcselekmények azonosításakor különböző, a monitorozás során rögzített indikátorok⁷ vizsgálata alapján döntünk arról, hogy az adott tettek lehetett-e antiszemitizmus a motivációja.

Az antiszemita gyűlöletcselekmények minél szélesebb körű monitorozásához sokféle forrás együttes használatára van szükség. A média figyelésén és helyi tudósítók beszámolóin túl, a Tett és Védelem Liga az

5 A gyűlölet-bűncselekmények tudományos meghatározása rendkívül ellentmondásos és szerteágazó. (Erről bővebben lásd Chakraborti és Garland 2009, 4–7). Ezek a definíciók fontos adalékként szolgálnak a bűncselekmények megértéséhez, a gyakorlati munkában azonban nehezen használhatóak. Ez tette szükségessé egyszerűbb, gyakorlatiasabb meghatározások kialakítását.

6 Ez alapján például a gyűlöletbeszédet az EBESZ nem tekinti gyűlölet-bűncselekménynek, mivel az adott viselkedés az előítéletes motiváció nélkül már nem lenne bűncselekmény (OSCE/ODIHR 2009a, 24). Ennek általunk való kezelését lásd később.

7 Ezeket a *Módszertan* részben ismertetjük.

áldozatok bejelentéseire támaszkodik. Magyarországon 24 órás forródrót működik, amely megkönnyíti a bejelentést. Célunk, hogy más országokban is létrehozzunk hasonló szolgáltatást, hogy a helyi nyelveken lehessen bejelentéseket tenni. Ezen kívül lehetőség van névtelen online bejelentésre is, ennek különösen nagy jelentősége lesz a beszámolóink szempontjából. Ha az áldozat nem tud vagy nem szeretne bejelentést tenni, a Tett és Védelem Liga közvetítő révén tudja támogatni az áldozatot a folyamatban. Közvetítő lehet az áldozat családtagja, ismerőse, az incidens tanúja vagy egy másik civil szervezet.

A Tett és Védelem Liga deklarált célja, hogy szoros kapcsolatban álljon a hatóságokkal, mivel bizonyos országokban az incidensek áldozatai vagy tanúi először a hatóságokat értesítik.

Fontos információforrást jelentenek a különböző médiumok: televízió, rádió, valamint a sajtó nyomtatott és internetes változata. A jelentések lényeges részét képezi a mostanában egyre nagyobb fenyegetettséget jelentő úgynevezett virtuális gyűlölet monitorozása.

A közbeszédet szakértői csoport monitorozza. Célunk, hogy a média egyre növekvő szeletét folyamatos megfigyelés alatt tarthassuk. A monitorozás kiterjed nagyjából az összes fogható tévé- és rádióadóra, minden nagyobb példányszámú nyomtatott sajtótermékre, valamint az online hírportálokra, a közösségi oldalakra és a szélsőséges, gyűlöletkeltő honlapokra is. A monitorozás folyamata rendszeresen és következetesen, pontosan kidolgozott szabványok alapján történik.

A monitorozott gyűlöletcselekmények között vannak olyanok, amelyeket a statisztika részének tekintünk, vannak azonban olyan incidensek is, amelyeket rögzítünk, de a havi statisztikába nem számítunk bele.⁸

Gyűlöletesemények, amelyek beleszámítanak a statisztikába:

- csak a monitorozott országban történt

gyűlöletesemények; nem számít, hogy az áldozat az adott ország állampolgára vagy sem

- minden cselekedet, incidens, atrocitás, amely zsidó személyek, szervezetek vagy tulajdon ellen irányul és ahol bizonyítható az antiszemita szándék vagy tartalom, vagy ha a támadás azért történt, mert az áldozat zsidó vagy azt gondolták róla, hogy zsidó
- bármilyen zsidó intézmény vagy épület tudatos és indokolatlan megrongálása (akkor is, ha a rongáláshoz nem társul további antiszemita üzenet [például egy zsinagóga ablakát bedobják kővel])
- a Tett és Védelem Ligának bejelentett antiszemita kommentek blogokon, fórumokon, közösségi oldalakon
- antiszemita és neonáci anyagok eljuttatása egyes zsidó személyekhez, szervezetekhez, intézményekhez
- antiszemita és neonáci anyagok kihelyezése zsidó személyek tulajdonához, zsidó szervezetekhez, intézményekhez
- Izraellel és a cionizmussal kapcsolatos kritikák, ha túlmennek a politikai közlésen és a hagyományos zsidóellenes sztereotípiák előhívását szolgálják
- események, melyek alkalmasak arra, hogy zsidókban félelmet keltsenek.

Gyűlöletesemények, amelyek nem számítanak bele a statisztikába⁹:

- az adott monitorozott országhoz és az ország zsidóságához köthető antiszemita gyűlöletesemények, amelyek valamilyen oknál fogva nem tartoznak a statisztikába (például nem az adott országban történtek, nem bizonyítható az antiszemita szándék, nem világosak az eset körülményei)
- gyűlöletkifejezések, amelyek rendszeresen megjelennek honlapokon, kommentekben és online fórumokon, de amelyekről nem érkezett bejelentés a Tett és Védelem Ligához
- egyéb hírek, amelyek csak közvetetten kapcsolódnak az antiszemitizmushoz.

⁸ A kritériumok kialakításakor felhasználtuk a következőket: ADL 2012, CST 2013

⁹ A statisztikába nem számító gyűlöletcselekmények leírását módosítottuk; a jelenlegi leírások eltérnek a 2013-ban használt meghatározásoktól.

A regisztrált cselekmények több jellemzőjét is rögzítjük. Fentebb említettük a különböző indikátorokat, amelyek segítenek eldönteni, hogy az adott incidens elkövetését előítélet motiválta-e vagy sem.

Ezek az indikátorok az elkövető különböző jellemzőire, az áldozatra vonatkozó adatokra, az incidens helyszínére és időpontjára vonatkoznak. Az adatgyűjtés során ezeket rögzítjük. Ezen kívül vizsgáljuk és szintén lejegyezzük, hogy az adott cselekménynek voltak-e és ha igen, milyen – akár jogi – következményei.

A cselekmények regisztrálása mellett fontos azok kvalitatív különbségeit is rögzítenünk. Az esetek tipizálását kétféle módon végezzük. Az egyik kategóriarendszer szerint a következő típusokat különböztetjük meg: közösség elleni uszítás, közösség tagja elleni erőszak, önkényuralmi jelkép használata és holokauszttagadás.

A másik csoportosításkor a *Nézzünk szembe a tényekkel!* című útmutató ajánlása alapján a következő hétféle cselekménytípust különböztetjük meg¹⁰:

- Emberölés: halált okozó, személy elleni támadás
- Súlyos fizikai erőszak
  - személy elleni támadás, amely súlyos testi sértést okozhat
  - fegyverrel vagy más, sérülés okozására alkalmas eszközzel elkövetett támadás
  - tulajdon elleni támadás, amely során az ingatlanban tartózkodó emberek élete veszélybe kerül
  - bombák és levélbombák
  - emberrablás
- Támadás
  - személy elleni fizikai támadás, amely nem életveszélyes és nem súlyos
  - az áldozat védekezése vagy menekülése következtében sikertelen támadási kísérlet
  - emberek tárgyakkal való megdobálása, azt az esetet is beleértve, amikor a dobás célt téveszt

- Rongálás
  - tulajdon elleni fizikai támadás, amely nem okoz életveszélyt
  - tulajdon meggyalázása
  - gyújtogatás, amely nem okoz életveszélyt, sikertelen gyújtogatási kísérlet
- Fenyegetés
  - egyértelmű és konkrét szóbeli vagy írásos fenyegetés
  - „bombatámadás”, amelyről később kiderül, hogy csupán meglevesztés volt
  - zaklatás
  - rágalmozás
- Gyűlöletbeszéd
  - nyilvános gyűlöletbeszéd
  - virtuális gyűlöletbeszéd
  - sértő magatartás
  - egynél több címzettnek elküldött sértő írás
  - gyűlöletbeszéd az irodalomban és a zenében
- Diszkriminációs esetek

Elsődleges fontosságúnak tartjuk a gyűlöletcselekmények kontextusba helyezését is. Ezek az incidensek ugyanis nem légtüres térben léteznek és egyáltalán nem függetlenek attól a társadalmi és kulturális környezettől, amelyben történnek. Lényeges ezen cselekmények dinamikája is: sokszor inkább folyamatokról, mintsem különálló eseményekről van szó (Perry 2001, 8). A statisztikai adatokon kívül rövid leírásokat is közlünk az egyes esetekről, ami segít a cselekményt körülvevő környezet megértésében." Az idősoros adatok elemzésekor pedig gondot fordítunk az események dinamikájának bemutatására.

ANTISZEMITA GYŰLÖLETCELEKMÉNYEK 2022. NOVEMBER

A Tett és Védelem Alapítvány novemberi monitoring-tevékenysége során egy antiszemita gyűlöletcselekményt azonosított, ezt diszkriminációként regisztráltuk.

DISZKRIMINÁCIÓ

Betiltaná a rituális állatvágásokat a Mi Hazánk

Forrás: neokohn.hu

2022. november 7. A rituális állatvágások betiltását kezdeményezi a közeljövőben a Mi Hazánk Mozgalom egyik parlamenti képviselője – adta hírül az MTI. Szabadi István azzal érvelt, hogy sem a kóser, sem a halálvágás előtt nem kábítják el az állatokat, amivel indokolatlanul okoznak nekik felesleges szenvedést.

A politikus elmondta: a közeljövőben benyújtandó kezdeményezése illeszkedik az európai szabályozáshoz és joggyakorlathoz, hiszen több államban – így Belgiumban, Dániában, Norvégiában, Svájcban, Svédországban és Szlovéniában – is érvényben van hasonló korlátozás.

Az európai bírósági gyakorlat is rendelkezik arról, hogy a rituális vágások tilalmazása nem jelenti a vallásszabadsághoz való jog megsértését – jelentette ki.

Csott Károly, a Mi Hazánk állatvédelmi kabinetjének elnöke hangsúlyozta: pártjuk alapítása óta tesz a környezet- és az állatvédelemért, elítéli az állatkínzást és letöltendő börtönbüntetést követelnek az ezt elkövetőknek. A haszonállatok levágása csakis méltón, kíméletesen, az állatnak a lehető legkevesebb fájdalmat és szenvedést okozva történhet – fogalmazott a politikus.

TOVÁBBI GYŰLÖLETCELEKMÉNYEK

A Tett és Védelem Alapítvány októberi monitoringtevékenysége során egy olyan esetet azonosított, amely bár gyűlölet motíválta incidens, de az időpontja ismeretlen, vagy jelentéktelensége, illetve az antiszemita szándék egyértelműségének hiánya miatt nem képezi részét a statisztikának. Azon cselekmények is ide tartoznak, melyeknek lehet ugyan antiszemita szándéka, de az nem az adott ország területén történt de a személy kapcsolódik az országhoz.

Tettlegeességtől tart a MŰOSZ a Parászka Boróka akasztását emlegető Bartha Barna miatt

Forrás: 24.hu

2022. november 7. Ne várjuk meg, hogy a szóbeli erőszakot fizikai tettlegeesség kövessék! olvasható a Magyar Újságírók Országos Szövetségének (MŰOSZ) pénteken kiadott állásfoglalásában, miután a Mi Hazánk Mozgalom politikusa, Bartha Barna a napokban a Marosvásárhelyi Rádió munkatársának, Parászka Borókának a felakasztásáról beszélt egy sepsiszentgyörgyi fórumon.

A 24.hu által idézett dokumentum szerint a szakmai szervezet tiltakozását fejezte ki „az erőszakra buzdító gyűlöletbeszéd ellen”, mondván mindennemű uszítást, gyűlöletbeszédet tűrhetetlennek tart, és rendkívüli figyelemmel várja annak a vizsgálatnak az eredményét, amit a párt bejelentett az ügy kirobbanása óta.

A közleményben felszólítják a hatóságokat, hogy saját hatáskörükben indítsanak eljárást „gyűlölet bűncselekmény gyanújával”. Hangsúlyozzák, hogy válságos időkben megszokott a „gyűlölet kártya” kijátszása, a bűnbak kijelölése. A nyilvánosság munkatársai a növekvő társadalmi feszültségekről, az anyagi gondokról, a szociális krízisekről tudósítanak, a rossz hírek vivője pedig az uszítások hatására könnyen célponttá válhat, ami szerintük veszélyes írják.

A kormány egyaránt felel a válság és a válságot kísérő jelenségek kezeléséért. A fenyegető megnyilvánulások visszaszorításában a hatóságoknak cselekvőképességet kell mutatniuk! fogalmaznak.

A székelyföldi körútra indult Mi Hazánk Mozgalom politikusa és a beszélgetésben részt vevők arról beszéltek egy sepsiszentgyörgyi fórumon, hogy a székely és a magyar nép „elcigányosodtak”. Az is elhangzott, hogy ha Ceaușescu kétszer annyit élt volna, akkor se tudott volna akkora kárt okozni a székely népnek, mint „az RTL Klub és a bandája”. Ezen a ponton került elő az erdélyi magyar újságíró neve is. Bartha Barna itt azt mondta: „meg lehet nézni egy Parászka Borókát, meg lehet hallgatni a Marosvásárhelyi Rádióból, hát (ha) az ilyeneket a magyarok nem tudják felakasztani, maguk közül nem tudják kiiktatni, akkor nem csoda, hogy oda jutunk, ahova jutunk.”

A Mi Hazánk politikusa azt is mondta, hogy a Magyar Televízió „zsidók által pontosan kitalált” pusztító programjai tették tönkre a székelyeket.

KÖZÖSSÉGI HÍREK, REAKCIÓK

Megújuló dunántúli neológ zsidó közösségek mutatkoztak be

Forrás: mazsihisz.hu

2022. november 1. Az elszenvedett veszteségben megmutatni a megújulás esélyét ez volt a célja annak a rendezvénynek, amelyen négy megújuló dunántúli neológ zsidó közösség (Kővágóörs, Siófok, Székesfehérvár és Szombathely) mutatkozott be az Izraeli Kulturális Intézet (IKI) és a Tom Lantos Intézet közös szervezésében az IKI székházában.

A Főnixközösségek Négy megújuló zsidó közösség a Dunántúlon elnevezésű rendezvényen arra keresték a válaszokat, hogy mi történt ezekkel a vidéki zsidó közösségekkel a holokauszt óta és mi történik velük napjainkban? Milyen egyedi és új kezdeményezések révén igyekeznek megőrizni a zsidó hagyományt, hogyan képzelik a közösségi életük és a helyi zsidó kultúra felvirágoztatását?

Ledniczy Lívia, az Izraeli Kulturális Intézet programigazgatója a megnyitón elmondta, hogy az internet révén szeretnék volna élő bejelentkezésekkel gazdagítani a programot Izraelből, ám ez nem valósulhatott meg, így a közönség számára csak tolmácsolni tudta a Dunántúlról elszármazott magyar zsidó családok utódjainak üzenetét Net Anyából és HaiFából.

A Tom Lantos Intézet részéről Susán Eszter, a Zsidó Élet és Antiszemitizmus Elleni Küzdelem Programjának menedzsere foglalta össze a küldetésük egyik leglényegesebb pontját: a zsidóság sokszínű múltjára, jelenére és jövőjére fókuszálva ápolni a zsidó örökséget, a különböző közösségek bekapcsolásával hozzájárulni identitásuk kifejezéséhez. Az antiszemitizmus elleni fellépés egyik eszköze éppen a helyi zsidó közösségek történetének és jelenének számbavétele, megjelenítése és oktatása is. A múlt és jelen összefügg, e kettő között a kapcsolat nem más, mint az emlékezés jegyezte meg.

A rendezvényen két tárlatot is bemutattak. Az egyik a vasi megyeszékhely zsidó múltjának állít emléket, míg a másik a kővágóörsi zsinagógát mutatja be.

TEV: Alaptörvényben rögzített jogokat támadja a Mi Hazánk Mozgalom

Forrás: tev.hu

2022. november 8. A Mi Hazánk Mozgalom valójában az Alaptörvényünket és annak a részét képező Nemzeti Hitvallásunkat támadja olvasható a Tett és Védelem Alapítvány közleményében.

A Mi Hazánk Mozgalom szélsőjobboldali párt a kóservágás betiltásáért száll síkra. Az állatvédelmet tűzik zászlajukra, akárcsak a szellemi elődök 1933-ban, de nyilvánvalóan kizárólag az antiszemitizmus vezeti őket. Európai Unió ellenes politikai mozgalomként az Európai Bíróság ítéletére hivatkoznak, úgy, hogy annak lényegét és messzeható következményeit feltárni elmulasztják.

Mind a magyar, mind a világsajtó beszámolt arról két éve, hogy az Európai Bíróság nem talált kivétnevelőt a kóservágást betiltó belga jogszabállyal kapcsolatban. Azt azonban nem árt tudni, hogy az Európai Unió vonatkozó normája kifejezetten engedélyezi a vallási szertartások által előírt különleges vágási módszerek alkalmazását, ennek megfelelően a kóservágást is. Mivel a kérdés érinti a vallásszabadságot, valamint a vallás és a hit szertartásokkal való kifejezésre juttatását, így az uniós jog a tagállamokra bízta az esetleges korlátozásokkal kapcsolatos döntést. Az Európai Bíróság lényegében ezt mondta ki, nem pedig a kóservágást tiltotta be. Innentől kezdve pedig az adott tagállam alkotmányos kultúrája lesz a döntő emlékeztet a Szalai Kálmán titkár által jegyzett dokumentum.

E szerint Magyarország Alaptörvénye alapján mindenkinek joga van a gondolat, a lelkiismeret és a vallás szabadságához. Ez a jog magában foglalja azt, hogy vallását mindenki vallásos cselekmények, szertartások

végzése útján vagy egyéb módon kinyilvánítsa. Nemzeti Hitvallásunk pedig elvi élel mondja ki, hogy MI, A MAGYAR NEMZET TAGJAI becsüljük országunk különböző vallási hagyományait.

„Ennek megfelelően hazánkban – mely Belgiummal ellentétben maximálisan tiszteletben tartják a vallási hagyományokat, kizárólag abban az esetben kerülhet sor a kóservágás betiltására, ha Alaptörvényünk fent idézett alapvető rendelkezései semmivé lesznek. Erre pedig, a Mi Hazánk Mozgalom legnagyobb bánatára, nem fog sor kerülni” olvasható a közleményben.

A magyar holokauszt legújabb kutatási eredményeit mutatták be a halasi konferencián

Forrás: baon.hu

2022. november 9. A magyar holokauszt legújabb kutatási eredményeinek osztották meg a Clio Intézet konferenciája, amelyet a magyar származású történész, Randolph L. Brahm születésének 100. évfordulójára szerveztek. A konferencia egyik előadója Végső István, a Clio Intézet történésze volt, aki a kiskunhalasi zsidó tanács elleni eljárást mutatta be – írja a baon.hu.

A Budapest Főváros Levéltárában tartott eseményen olyan új kutatási eredményeket mutattak be, amelyek a két világháború közötti antiszemitizmust, a magyar holokauszt esemény-, politika-, emlékezet- és társadalomtörténetét, illetve nemzetközi vonatkozásait elemezték. A kétnapos programon összesen 29 előadó tíz témakörben tartott előadást, és a rendezők egy kerekasztal-beszélgetést is szerveztek.

A tanácskozáson Végső István történész, a kiskunhalasi zsidó tanács elnöke dr. Práger József és más hitközségi vezetők ellen, a holokauszt-túlélők feljelentése alapján folyt

eljárásról tartott előadást. A holokauszt-túlélők állítása szerint a helyi zsidó tanács tagjai kényelmesebben voltak elhelyezve, nagyobb esélyük volt életben maradni a deportálás idején. Végül a zsidó tanács elnökét és társait felmentették az eljárás végén.

Végső István szerint számtalan új kutatási lehetőség kerülhet napvilágra, ha a vidéki zsidó tanácsok történetét elkezdik szisztematikusan feltárni.

Köves Slomó: A Mi Hazánk kezdeményezése kirekesztő és antiszemita

Forrás: neokohn.hu

2022. november 9. Az EMIH Magyar Zsidó Szövetség vezetője is reagált a Mi Hazánk Mozgalom kezdeményezésére, miszerint be kellene tiltani a rituális állatvágást Magyarországon. A Neokon Hoz eljuttatott közleményében a Szövetség vezető rabbija, Köves Slomó úgy fogalmazott:

„A Mi Hazánk Mozgalom kezdeményezése, amely a rituális vágás betiltását szorgalmazza egyenes folytatása a párt egyes képviselői által korábban hangoztatott kirekesztő és antiszemita nézeteinek és ténykedésének.”

A rabbi szerint „Nyugat-Európában elsősorban a politikai szélsőbal, Magyarországon úgy tűnik a szélsőjobboldal hajlamos az állatok jogaira az alapvető emberi jogokat felülíró módon hivatkozni, de a kóser vágás esetében az állatkínzás vádjá is alaptalan. Több kutatás is alátámasztja, hogy a szigorú előírások szerint végzett kóser vágással az állat gyakorlatilag azonnal, indokolatlan szenvedés nélkül hal meg. A Mi Hazánk Mozgalom kezdeményezése kísérlet a szabad vallásgyakorlás korlátozására, az állati jogokra hivatkozás pedig csupán ürügy a zsidó közösség elleni hangulatkeltésre.”

áll Köves Slomó nyilatkozatában.

Világ Igaza kitüntetés és Bátorságért érdemjelet adtak át Budapesten

Forrás: tev.hu

2022. november 23. Világ Igaza kitüntetés és Bátorságért érdemjelet adott át Budapesten Pintér Sándor belügyminiszter és Jakov Hadas-Handelsman, Izrael magyarországi nagykövete. A belügyminiszter az ünnepségen arról beszélt, a Világ Igaza cím adományozása az élet ünnepe, az emberiség győzelme a gonosz felett.

Amikor “a holokausztról beszélünk”, arra a több millió zsidó emberre, köztük “több százezer magyar honfitársunkra emlékezünk”, akik hazájuk jövőjét töretlen lelkesedéssel szolgálták, és akikkel szegényebb lett a nemzet. “Ézért kell emlékeznünk” fogalmazott Pintér Sándor.

“Mindannyiunk kötelessége”, hogy minden embert megvédjünk, ha felekezeti hovatartozása miatt üldözik. Hozzátette: a vészkorszakban még nem volt társadalmi igény a kirekesztés elleni közös fellépésre, azonban ezt ma már törvényben rögzített értéknek védjük. De a saját életük kockáztatásával mások életét megmentő bátor hősök tettei nélkül ez nem lenne természetes.

Kiemelte: hisz abban, hogy az emberiség képes a változásra, mert képes tanulni a múlt hibáiból. A mindenkori kormányoknak ezért az egyik legfőbb kötelessége, hogy a legszigorúbban lépjenek fel az ellen, ha embertársainkat azért üldözik és törnek életükre, mert más a vallásuk – fűzte hozzá.

Emlékeztetett: a kormány a terrorizmus elleni fellépéssel, a rasszizmus és gyűlölet motiválta bűncselekmények konzekvens és kitarító üldözésével zászlajára tűzte azt a célt, hogy a legszigorúbb eszközökkel lépjen fel a kirekesztő eszmékkel szemben és a legszélesebb körben védi meg azokat, akik vallásukat szabadon kívánják gyakorolni.

Jelezte, a Hungary Helps program keretében Magyarország segíti az üldözött keresztényeket, emlékezve arra, hogy a vallásüldözés milyen emberi katasztrófákkal járt

együtt a történelem során. Mint mondta, Magyarországnak kötelessége segíteni a háború hatására hazájukat elhagyni kényszerülő ukránokat is.

“Az idén kitüntetett hősök előtti tisztelegéssel, a rájuk való emlékezéssel tudjuk és tudatjuk, hogy nem állhatunk többé némán, nem lehetünk többé létlenek, nem tűrhetjük, hogy embertársainkat megalázó bánásmódnak, kirekesztésnek, felekezeti hovatartozásuk miatti üldöztetésnek tegyék ki.”

Jakov Hadas-Handelsman nagykövet arról beszélt, a Talmud azt tanítja, aki egy életet ment meg, az olyan, mintha egy egész világot mentene meg. Hozzátette:

Turóczy Lajos és Turóczy Irén a holokauszt idején készek voltak saját életüket kockáztatni azért, hogy zsidókat mentsenek ki a náci Németország és kollaboránsai karmai közül és cselekedetükkel hozzájárultak világunk megmentéséhez is.

Emlékeztetett: a magyarországi zsidók tömeges deportálása 1944 májusában kezdődött, összesen 565 ezer magyar zsidót gyilkoltak meg.

A holokauszt az elhagyatottság és az áruulás, az elkövetők, a kollaboránsok, de főként a tétlen szemlélők világa volt – mondta, hozzátéve, volt azonban egy másik oldal is. Voltak olyan nem zsidó származású emberek, akik nem tétlenkedtek, hanem emberiségesegek maradtak és segítettek megmenteni zsidó honfitársaikat; ilyen volt Turóczy Lajos és Turóczy Irén is, akik készek voltak életüket, szabadságukat kockáztatni. Izrael Állam és a zsidó nép örökké hálás lesz azoknak, akik az együttérzést választották a gyűlölet vagy a közöny helyett – mondta.

Kiemelte: a holokauszt nem a haláltáborokban kezdődött, hanem azzal, hogy egy téglá betörte egy zsidó üzlet ablakát. Az antiszemitizmus még napjainkban is élő, mérgező folt az európai kontinens lelkén és az egész világban, és “továbbra is könyörtelenül és folyamatosan harcolnunk kell ellene, hiszen ez a kötelességünk.”

A megmentők legidősebb unokájaként Turóczy Péter arról beszélt, nagyszülei halhatatlan hőökké váltak, akik nem azért tettek, amit tettek, hogy megünnepeljék őket. A rendezvényen elhangzott: Turóczy Lajos és felesége befogadta az akkor hatéves Friedmann Ágnes és édesanyját, Rapaport Etelkát, akiket családtagként kezeltek és megmentették őket a biztos haláltól. A Caracasban élő Ágnes unokája 2020 nyarán az internet segítségével talált rá édesanyja megmentőire.

Az embermentő Reviczky Imre ezredesre emlékeztek

Forrás: vasarnap.hu

2022. november 29. A második világháború alatt embermentő tevékenységet folytató Reviczky Imre ezredes, posztumusz vezérőrnagy születésének 125. évfordulójára emlékeztek Budapesten számolt be az MTI. A halála után Világ igaza elismeréssel kitüntetett magyar katonatiszt Fiumei úti sírkertben található szobránál tartott megemlékezésen Vargha Tamás, a Honvédelmi Minisztérium parlamenti államtitkára arról beszélt, hogy Reviczky Imre Magyarország legnagyobb hősei közé tartozik, akinek nevét szerte a világon ismerik, emlékét őrzik.

Az államtitkár azt mondta, a katonatiszt a második világháború alatt vált halhatatlanná, amikor a saját életét is kockáztatva megvédett több ezer munkaszolgálatost a biztos szenvedéstől és a deportálások poklától. Reviczky Imrét 1943-ban nevezték ki a munkaszolgálatos zászlóalj élére. Azonnal megszüntette a munkaszolgálatosok zaklatását és bántalmazását, valamint parancsba adta, hogy ugyanúgy kell bánni velük, mint a több katonával idézte fel a politikus.

Reviczky Imre a német megszállás után is kitartott „az igazság útján”, elutasította a munkaszolgálatosok deportálását, továbbá orosz frontra küldését, behívók küldésével pedig további zsidó embereket mentett meg a gettóból. Végül több ezret sikerült megmentenie bátorságával, amiért Magyarországon és Izraelben is halálával emlékeznek Reviczky Imrere mondta. Hozzátette: a katonatisztet az izraeli állam posztumusz Világ igaza kitüntetésben részesítette.

Vargha Tamás szerint „a tábornok olyan példát állított elénk bátorságból, hazaszeretetből és igazság szeretetből, amit soha semmi nem árnyékolhat be, és amit soha nem feledhetünk el. Példája bizonyítja, hogy a legnagyobb szörnyűségek között is lehet és kell tisztességes embernek maradni; embernek maradni az embertelenségben” mondta.

Jákov Hadas-Handelsman, Izrael budapesti nagykövete arról beszélt, hogy a bátor, becsületes és önzetlen Reviczky Imre dicséretet és dicső emléket érdemel mindazért, amit abban a sötét időben tett. Romániában, Izraelben és szerte a világon több ezer túlélő a tanúbizonysága az ezredes bátorságának és nemes lelkületének mondta. Hozzátette: embermentő tevékenységét Izrael állam és a zsidó nép soha nem fogja elfelejteni.

Kun Szabó István vezérőrnagy arról beszélt, hogy a második világháború alatt a fasiszta és a kommunista ideológia felhasználta a hadseregeket emberellenes céljai érdekében. Akkor is voltak és most is lennének olyanok, akik nemcsak szóval, hanem tetteikkel is határt szabnak az „ördögi tervnek”. Reviczky Imre felismerte, hogy döntésein százak, ezrek élete múlik, ezért sokszor a parancs ellenére, ezáltal saját életét veszélyeztetve civilek további százainak nyújtott védelmet, jegyezte meg.

Konferencia az antiszemitizmusról a budapesti cseh nagykövetségen

Forrás: mzv.cz

2022. november 30. A Cseh Köztársaság budapesti nagykövetségén megrendezésre került a "The NOA Report Cards - National Conference" című konferencia, amely az antiszemitizmus kérdésével foglalkozott. A politikai döntéshozók, civil szervezetek és a zsidó közösség vezetői között létrejött párbeszéd volt a célja a tanácskozásának, amelyet a NOA (Networks Overcoming Antisemitism - Összefogás az Antiszemitizmus Ellen) projekt partnerszervezetei rendeztek. A rendezvény házigazdája az Európai Unió (EU) soros elnökségét ellátó Csehország budapesti nagykövetsége, míg társszervezője a Zsidó Világkongresszus (World Jewish Congress - WJC) volt.

Az egész napos rendezvényen az antiszemitizmus elleni küzdelem és a magyarországi zsidó élet támogatására irányuló állami intézkedésekről szóló jelentést mutattak be a szélesebb körű The Networks Overcoming Antisemitism (NOA) projekt részeként. A konferencia során az antiszemitizmus társadalmainkban tapasztalható helyzetéről, az antiszemitizmus elleni küzdelem lehetőségeiről, a pozitív tapasztalatokról és a még meglévő kihívásokról esett szó.

A panelbeszélgetés moderátora Tibor Bial, Csehország magyarországi nagykövete volt. A csehországi tapasztalatokat Robert Řehák, a Cseh Köztársaság Külügyminisztériumának holokausztért, vallásközi párbeszédért és vallásszabadságért felelős különmegbízottja ismertette, míg Magyarország nevében Szalay-Bobrovniczky Vince, a Miniszterelnöki Hivatal civil és társadalmi ügyekért felelős helyettes államtitkára beszélt.

HIVATALOS ÉS CIVIL REAKCIÓK

Semjén Zsolt: Evidencia, hogy biztosítjuk a zsidó élet feltételeit

Forrás: neokohn.hu

2022. november 10. Sem ő, sem a kormány, sem a Fidesz-KDNP többség nem fogja támogatni a Mi Hazánk azon indítványát, amely a rituális vágás betiltását fogja kezdeményezni a közeljövőben – nyilatkozta a Neokohnnak Semjén Zsolt. A miniszterelnök-helyettes elmondta, egyáltalán nem lát esélyt arra, hogy az indítvány törvényerőre emelkedjen.

Azzal kapcsolatban pedig, hogy a szélsőjobbaldali párt európai országokat, így például Belgium, Dánia vagy Svájc példáját hozza fel – mely országok korábban betiltották a rituális vágást – indítványa legitimálására elmondta:

„Más országok álláspontja nem döntő ilyen ügyekben, mert evidencia, hogy Isten törvényét ember ne írja felül”.

Semjén Zsolt szerint az is „evidencia, hogy a zsidó élet feltételeit a Kormány biztosítja”.

A Mi Hazánk Mozgalom kezdeményezését Köves Slomó, az EMIH vezető rabbija és Szalai Kálmán, a Tett és Védelem Alapítvány titkára is antiszemitának minősítette.

A soá túlélőinek megbocsátását kérte Novák Katalin

Forrás: index.hu

2022. november 16. „Itt vannak velünk a soá túlélői, ami lehetőséget ad arra, hogy azt tegyük, ami egyedül helyes: újra és újra a megbocsátásukat kérjük” – írta közösségi oldalán Novák Katalin köztársasági elnök, miután – a korábbi magyar köztársasági elnökökhöz hasonlóan – meglátogatta a Yad Vashem Holokauszt Múzeumot.

A Yad Vashem segít emlékezni, hogy soha ne felejtjük el a történelem legsötétebb időszakát. Az antiszemitizmus elleni küzdelmet újra és újra meg kell vívni. Ebben az oktatás, a nevelés, a történetek átadása lehet a leghatásosabb eszköz. Három gyerek anyukájaként tudom, hogy ez elsősorban nekünk, szülőknak a felelősségünk – emelte ki Novák Katalin.

A bejegyzésében közölt fotók tanúsága szerint a kiállításon egyebek mellett megtekintette azt a térképet is, amelyen az egyes közép-európai országok esetében a zsidó származású polgárai lakosságarányos veszteségét tüntették fel.

1941 és 1945 között több mint 400 ezer, a mai országterületről 200 ezer magyar zsidó áldozata volt a holokausztnak.

EGYÉB HÍREK

Holokausztúlélők üzentek Kövér Lászlónak a parlamenti Horthy-szobor miatt

Forrás: nyugatifeny.hu

2022. november 5. Dr. Oláh Lajos, Terézváros és Erzsébetváros országgyűlési képviselője Facebook-oldalán számolt be arról, hogy az elmúlt időszakban több holokausztúlélőt is személyesen fogadott, akik arra kérték, hogy üzenetüket juttassa el Kövér Lászlóhoz, az Országgyűlés elnökéhez.

„Arra kérték, álljak ki mellettük, és emeljek szót értük, hiszen a magyar Parlament egyetlen helyisége sem magánterület, a Horthy-szobor pedig megbecsteleníti a Holokauszt túlélőit. A túlélők kéréseit a Horthy-szobor felállításával kapcsolatosan továbbítottam az Országgyűlés elnökének. Tovább megyünk és nem fogjuk annyiban hagyni, amíg a kérdés meg nem oldódik. Mert nem fogadjuk el, hogy Horthy-szobor álljon a Parlamentben. Mindent megteszünk, hogy a magyar nép Parlamentjében csakis mindenki számára elfogadható emlékmű állhasson” írta bejegyzésében a politikus.

Visszakerült a Kúriára „a nyilaskeresztesek kúriai elnökének” portréja

Forrás: hvg.hu

2022. november 16. Sokáig csak egy üres keret szerepelt a „nyilaskeresztesek kúriai elnöke”, Szemák Jenő portréja helyén a Kúria folyosóján, nemrég azonban egy külön megjegyzéssel együtt visszatették a falra a vitatott képet. Ezt a Kúria azzal magyarázta, hogy a múltat nem lehet eltörölni, azt fel kell dolgozni – adta hírül a HVG. Az arckép helyén hosszú ideig csak egy megjegyzést tartalmazó keret függött, valamint egy felirat, mely szerint azt a portréját a „vészerhes időkben vállalt szerepe miatt nem állítják ki”.

A fotó alatt jelenleg a következő szöveg olvasható: „Dr. Szemák Jenő a nyilas hatalomátvételt követő alkotmányellenes kinevezését kényszerű szükség nélkül fogadta el. A Kúria kitelepítését Sopronba fenyegetést alkalmazva támogatta.”

Szemák Jenő 1944. november 15-én foglalta el posztját, ugyanazon a napon, amikor elődjét, Törek Gézát a sopronkőhidai fegyházba hurcolták. Kinevezése előtt büntetőbíróként politikai ügyekben járt el, a harmincas években Szálasi és Rákosi ügyében is ítélkezett.

Zinner Tibor történész arról ír A nyilaskeresztesek kúriai elnöke című munkájában, hogy Szemák 1944-es székfoglalójának tartalma elődjeivel ellentétben akár „az új politikai berendezkedés mellett történt kiállásnak, egyfajta hűségeskünek” is tekinthető. Rövid kúriai elnöksége alatt egyetlen ítélet kihirdetése sem fűződött hozzá.

Szemák 1945-ben először Sopronba, majd Németországba menekült, végül az Egyesült Államokban, Dél-Dakotában telepedett le. A háborús bűnösök listájára nem került fel, de a népbíróság 1948-ban távollétében 15 év fegyházra ítélte. Ausztriában hunyt el, Salzburgban temették el 1971-ben.

A HVG kérdésére a Kúria nem tagadta, hogy a portré visszakerült az arcképcsarnokba, de az újságnak küldött válaszukban azt írták, hosszú tanácskozás után döntöttek így. Azt viszont nem közölték, hogy miért pont most hozták meg ezt a döntést, és ki rendelte el azt.

A Kúria azt írja, ahhoz, hogy Szemák esetében két szempontnak kellett eleget tenni: egyrészt a történelmi hitelességnek, másrészt az elnöki tevékenység megítélésének. A HVG szerint a Kúria vélhetően arra utal, hogy a portré kihelyezésekor a történelmi tényeket és az elnök morális megítélését ugyanúgy mérlegelni kell.

A Kúria a történeti és jogi dokumentumok tanulmányozása után azt a megoldást választotta, hogy a többi elnöknel kisebb méretű arcképet a már fent idézett, Szemák nyilas uralom idején betöltött szerepét tisztázó megjegyzéssel helyezte vissza a keretbe.

„Álláspontunk szerint ez a megoldás egyaránt eleget tesz a fenti írt követelménynek, és megfelel az intézményi szokásnak is. A Kúria földszinti Dísztermének folyosóján minden egykor volt kúriai elnök portréja megtekinthető, mint ahogy az első emelet folyosóján valamennyi egykori, köztük a magyar történelem vesztérhes korszakában volt koronaügyész, majd az újabb diktatúra legfőbb ügyészeinek portréja is látható” írták.

Emlékeztettek arra, hogy a Kúria elnöke, Varga Zs. András az Országbírói Értekezleten tavaly szintén arról beszélt, hogy a magyar történelem nem csak fényes korszakokból állt.

„Meggyőződésünk, hogy a múltat nem lehet eltörölni, hanem fel kell dolgozni, ezért nem lehet eltüntetni dr. Szemák Jenő képét a kúriai elnökök közül. Az eseményekkel, tényekkel – azokat az adott történelmi keretek között értelmezve – szembe kell nézni” tették hozzá.

Izraeli aktivista: Magyarország világtótorony a sötétségben

Forrás: napi.hu

2022. november 17. Hananya Naftali izraeli aktivista az antiszemitizmus és az Izrael elleni terrorizmus elleni küzdelemben. 2018 óta Benjamin Netanjahu miniszterelnök online csapatának tagjaként dolgozik. A Danube Institute vendégeként érkezett Budapestre, látogatása kapcsán kérdezte őt Izrael és Magyarország kapcsolatairól és az orbáni politikáról az elemi.hu.

Naftali az izraeli belpolitika kapcsán úgy fogalmazott: nem számít, hogy valaki jobb- vagy baloldali, mindannyian egy csónakban eveznek, a legjobbat akarják az országnak. „És lehet, hogy izraeliként más a nézőpontja valakinek. De végső soron szembe kell szállnunk a radikalizmussal, legyen az jobb- vagy baloldali, és arra kell koncentrálnunk, ami a nemzetnek jó.”

Magyarországról azt gondolja, hogy a világ egyik legbiztonságosabb országa a zsidók számára, mert itt nem támadják meg a zsidókat.

„Különösen Orbán Viktornak, Magyarország miniszterelnökének kell köszönetet mondanom, aki létrehozta a zéró tolerancia politikáját az antiszemitizmussal szemben. És úgy gondolom, hogy ez nagyon hatékony. Nem gondolom, hogy a magyarok zsidóellenesek lennének, úgy gondolom, hogy szeretjük egymást, több a hasonlóság, mint a különbség. De igen, azt kell mondanom, hogy Nyugat-Európában nem éreztem jól magam, ha kipát viselve mentem ki” fogalmazott.

Naftali szerint Magyarország és Izrael nagyon hasonlít, ők egy család, mert Magyarországon az lehetsz, aki akarsz.

„Minden országban vannak problémák, de ez nem határozza meg Magyarország vagy Izrael jövőjét. És senki nem akadályoz meg senkit abban, hogy itt legyenek saját gondolatai, véleménye. Én magam is zsidó vagyok, és ha Magyarországra látogatok, otthon érzem magam, nem félek kifejezni a zsidóságot. Hoztam magammal egy kipát, és nem félek viselni azt. Nem félek héberül beszélni az utcán. Voltaképpen sok vallásos zsidót láttam itt sétálni, akik viselték a kipát. Amikor Berlinben jártam, viseltem, és valóban kaptam rá megjegyzéseket. Egyetlen ország sem tökéletes. De azt kell mondanom, hogy a jó oldalát és a pozitívumokat nézem, és számomra Magyarország egy csodálatos ország.”

Orbán Viktort csodálatos vezetőnek nevezte, aki Benjamin Netanjahuhoz hasonlóan szereti a hazáját, és megalakulás nélkül akarja vezetni az országát.

Ha az ember a helyes útra lép, szembe kell néznie az ellenállással és a gyűlölettel, de ez csak azt mutatja, hogy helyesen cselekszik jegyezte meg.

A HÓNAP KRÓNIKÁJA

Az alábbi táblázatban a jelentésben található összes esetet, eseményt kronologikus sorrendben mutatjuk be. A *Kategória* rubrika megmutatja, hogy az adott eseményről a jelentés melyik részében számoltunk be bővebben.

Sorszám	Dátum	Esemény	Kategória
1.	november 1.	Megújuló dunántúli neológ zsidó közösségek mutatkoztak be	Közösségi hírek, reakciók
2.	november 4.	Tettlegességtől tart a MÚOSZ a Parászka Boróka akasztását emleget Bartha Barna miatt	További gyűlöletcselekmények
3.	november 5.	Holokausztúlélők üzentek Kövér Lászlónak a parlamenti Horthy-szobor miatt	Egyéb hírek
4.	november 7.	Betiltanák a rituális állatvágásokat a Mi Hazánk	Antiszemita gyűlöletcselekmények – Diszkrimináció
5.	november 8.	TEV: Alaptörvényben rögzített jogokat támad a Mi Hazánk Mozgalom	Közösségi hírek, reakciók
6.	november 9.	A magyar holokauszt legújabb kutatási eredményeit mutatták be a halasi konferencián	Közösségi hírek, reakciók
7.	november 9.	Köves Slomó: A Mi Hazánk kezdeményezése kirekesztő és antiszemita	Közösségi hírek, reakciók
8.	november 10.	Semjén Zsolt: Evidencia, hogy biztosítjuk a zsidó élet feltételeit	Hivatalos és civil reakciók
9.	november 16.	Visszakerült a Kúriára „a nyilaskeresztesek kúriai elnökének” portréja	Egyéb hírek
10.	november 16.	A soá túlélőinek megbocsátását kérte Novák Katalin	Hivatalos és civil reakciók
11.	november 17.	Izraeli aktivista: Magyarország világtótorony a sötétségben	Egyéb hírek
12.	november 23.	Világ Igaza kiüntetését és Bátorágért érdemjelet adtak át Budapesten	Közösségi hírek, reakciók
13.	november 29.	Az embermentő Reviczky Imre ezredesre emlékeztek	Közösségi hírek, reakciók
14.	november 30.	Konferencia az antiszemitizmusról a budapesti cseh nagykövetségen	Közösségi hírek, reakciók

---

KAPCSOLAT ÉS TÁMOGATÁS

A Tett és Védelem Liga, mint európai szervezet helyi partnerekkel együttműködésben végzi munkáját. Magyarországi partnere a Tett és Védelem Alapítvány, amely zsidó szervezetek civil kezdeményezése és a zsidó tradíciókat követve kész határozott lépéseket tenni az egyre inkább elharapódzó antiszemita jelenségek visszaszorításáért.

Amennyiben bárkit vélt vagy valós zsidósága miatt bántalmazás vagy antiszemita inzultus ért, ne hallgasson, jelezze felénk, hogy az arra kijelölt csatornákon továbbítsuk az intézkedésre rendelt szervekhez!

Bejelentéseket az alábbi lehetőségek bármelyikén fogad az Alapítvány:

FORRÓDRÓT (+36 1) 5 1 00 000

Tett és Védelem Alapítvány honlapján: www.tev.hu/forrodrot
és Facebook-oldalán: www.facebook.com/tev-tett-es-vedelem-alapitvany

A Tett és Védelem Alapítvány munkája csak akkor lehet sikeres, ha sokan osztoznak azon elkötelezettségünkben, hogy megteremtjük a sérelmet elszenvedettek számára a tisztességes eljáráshoz való jogot, ezért arra kérjük, egyéni felajánlásával segítse az Alapítvány munkáját!

Adományát az alábbi bankszámlaszámon juttathatja el az Alapítványhoz:

13597539-12302010-00057157

A Tett és Védelem Alapítvány elérhetőségei:

Cím: 1082 Budapest, Baross utca 61.

Tel: +36 1 267 57 54, +36 30 207 5130

<http://www.tev.hu>, info@tev.hu

FELHASZNÁLT IRODALOM

2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről.

http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200100.TV (utolsó letöltés: 2013.07.10.)

Anti Defamation League (ADL). 2012. 2011 Audit of Anti-Semitic Incidents.

CEJI, 2012. Tegyük láthatóvá a gyűlölet-bűncselekményeket! Nézzünk szembe a tényekkel! Útmutató a gyűlölet-bűncselekmények és előítélet motiválta incidensek monitorozásához. Facing Facts! projekt.

Chakraborti, Neil és Garland, Jon. 2009. Hate Crime. Impact, Causes and Responses. London: SagePublications.

Community Security Trust (CST). 2013. Antisemitic Incidents Report 2012.

Levin, Jack és McDevitt, Jack. 1999. Hatecrimes. In Encyclopedia of Violence, Peace and Conflict. szerkesztette Lester Kurtz, 89–102. San Diego: Academic Press.

OSCE/ODIHR. 2009a. Hate Crime Laws. A Practical Guide. Varsó: OSCE/ODIHR.

OSCE/ODIHR. 2009b. Preventing and responding to hate crimes. A resource guide for NGOs in the OSCE region. Varsó: OSCE/ODIHR.

Perry, Barbara. 2001. In the Name of Hate. Understanding Hate Crimes. New York: Routledge.

Társaság a Szabadságjogokért (TASZ). 2012. Gyűlöletbűncselekmények áldozatainak. Tájékoztató Kiadvány. Budapest: TASZ.

IMPRESSZUM

Kiadó: Tett és Védelem Liga,
Szalai Kálmán titkár

Szerkesztők: Nádasi Krisztián vezető kutató,
Brüsszel Intézet Kutatási és Incidenskövető Csoport
Dr. Bodó Kristóf ügyvéd, a Tett és Védelem Alapítvány
és a Brüsszel Intézet jogi képviselője
Bodó Gábor kutató, Brüsszel Intézet
Monitoring Csoportjának tagja
Tóth Gábor kommunikációs szakértő

Támogatás: Bodnár Dániel filozófus,
Tett és Védelem Liga Elnöke
Andrew Srulewitch igazgató, ADL

A kiadó köszönetét fejezi ki Dr. Kovács András szociológusnak,
a CEU professzorának a biztatásért és segítő tanácsokért.

A kiadó köszöni az áldozatvállalást azon önkénteseknek, akik szakértő
irányítás mellett hónapok óta szünet nélküli munkával segítették a
jelentés létrejöttét.

A jelentés egészének és bármely részletének felhasználása kizárólag
a kiadó írásos beleegyező nyilatkozatának birtokában engedélyezett a
forrás pontos megjelölésével.

2022 Budapest

TETT ÉS VÉDELEM LIGA

1040 Brüsszel, Rue de Froissart 109.
<http://www.apleu.org>

